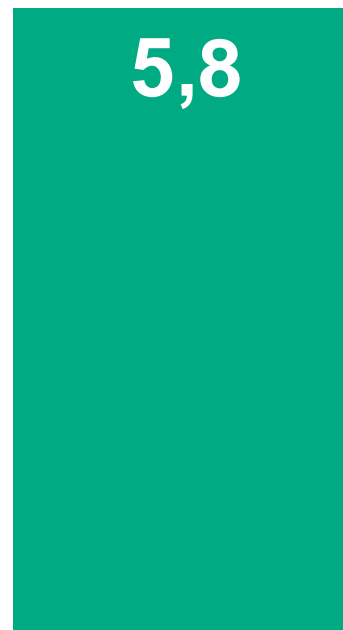
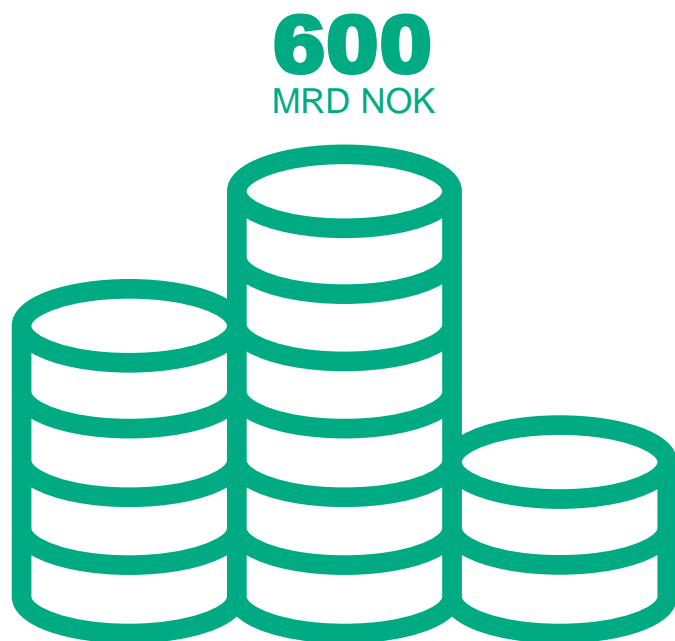

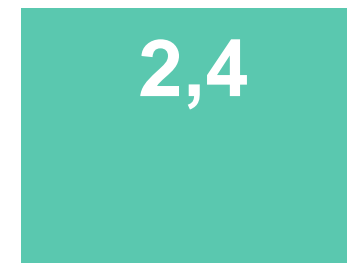
KOM I GANG MED GRØNNE ANSKAFFELSER

Christine Kihl

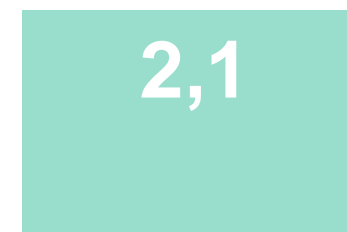
Offentlig innkjøp utgjør 16% av totalt klimafotavtrykk i Norge

Kommunal virksomhet

Statlig virksomhet
(eks.sykehus, universitet
og forsvar)

Fylkeskommunal
virksomhet

Tilsvaremer enn all
veitrafikk i Norge

Kom i gang med grønne anskaffelser

INNHOOLD

1. Offentlige virksomheter har plikt til å redusere skadelig miljøpåvirkning og fremme klimavennlige løsninger
2. Slik gjør du det i den enkelte anskaffelsen
 - 2.1. Tenk på behov og ikke løsning
 - 2.2. Søk kunnskap og ha dialog med markedet
 - 2.3. Gjennomfør felles prosesser sammen med andre oppdragsgivere
 - 2.4. Still konkrete klima- og miljøkrav og -kriterier
 - 2.5. Kombiner krav og kriterier
 - 2.6. Vurder å dele opp anskaffelsen i delkontrakter
 - 2.7. Inkluder livsyklus kostnader
 - 2.8. Slik bruker du miljømerker, miljødeklarasjoner og miljøledelsessystem
 - 2.9. Følg opp kontrakten og leveransen
3. I hvilke anskaffelser bør du tenke på klima- og miljø?
4. Merkostnader og finansiell støtte

Anskaffelsesregelverket

Anskaffelsesloven §5

- skal innrette sin anskaffelsespraksis slik at den bidrar til å redusere skadelig miljøpåvirkning og fremme klimavennlige løsninger der det er relevant. Dette skal blant annet skje ved at oppdragsgiveren tar hensyn til livssyklus kostnader.

Hvorfor grønne anskaffelser?

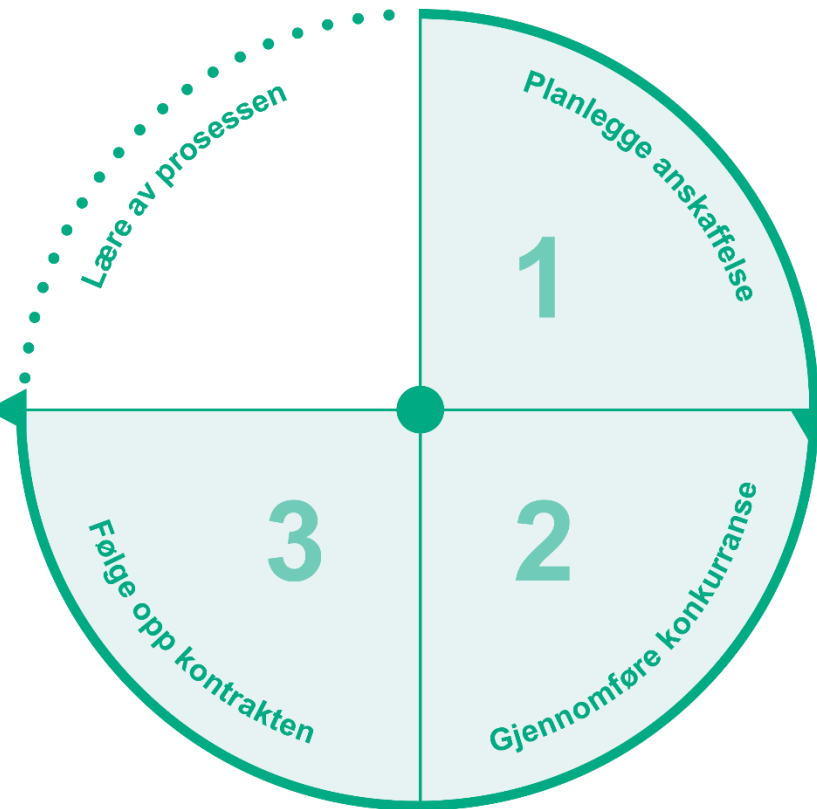
- Skaper grønne arbeidsplasser og mer konkurransedyktig næringsliv lokalt og nasjonalt
- Effektivt virkemiddel for å nå klima- og miljømål
- Gir:
 - Bedre utnyttelse av ressurser
 - Kostnadsbesparelser
 - Bedre kvalitet
 - Helsefremmende produkter

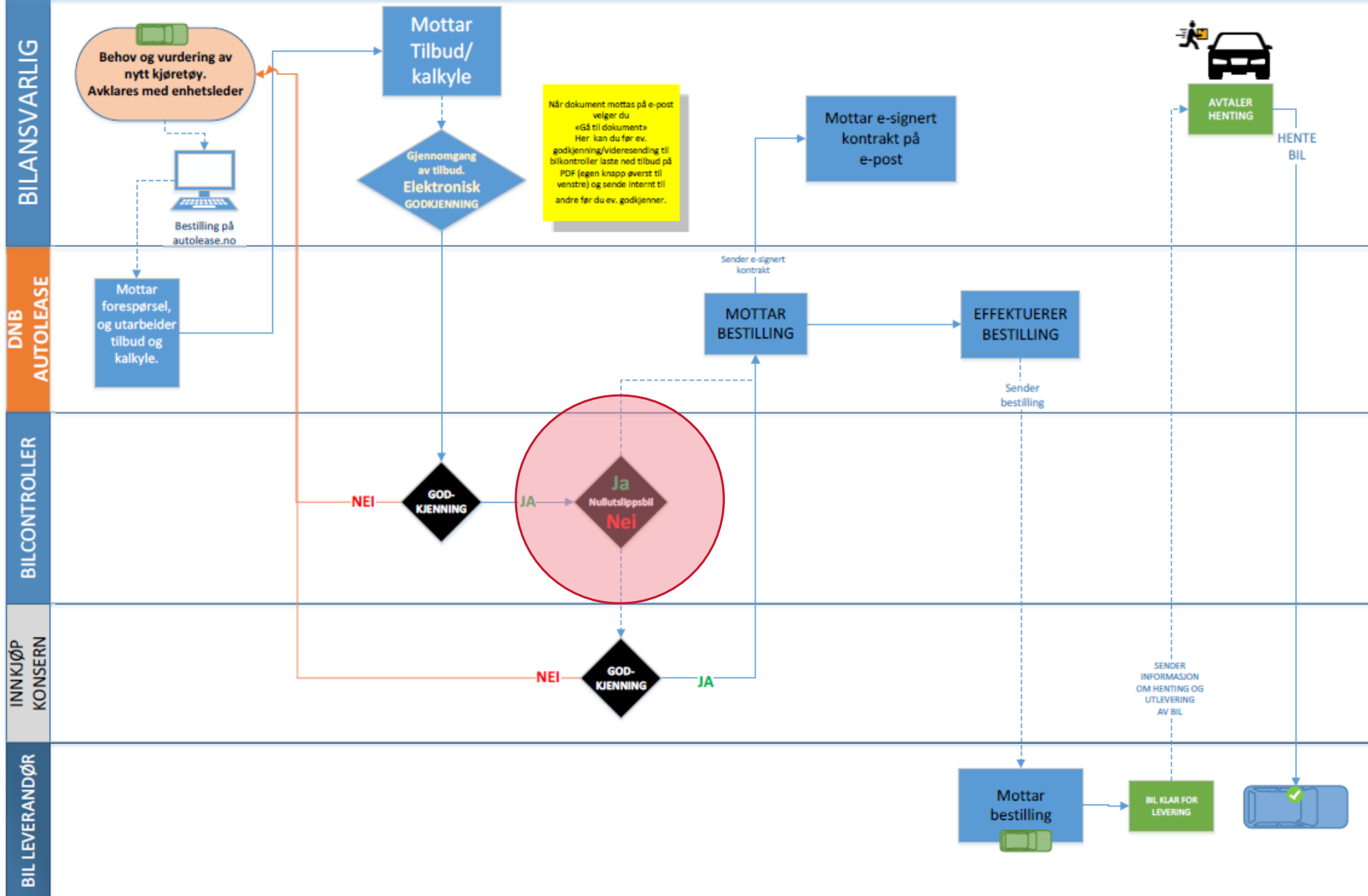

Grønne anskaffelser bygger på kunnskap og kontinuerlig læring

- Få en oversikt over klima- og miljøbelastningen til deres anskaffelser
- Sett konkrete mål og indikatorer i styrende dokumenter
- Endre på interne rutiner og retningslinjer

Mål og rapporter på miljøeffekter

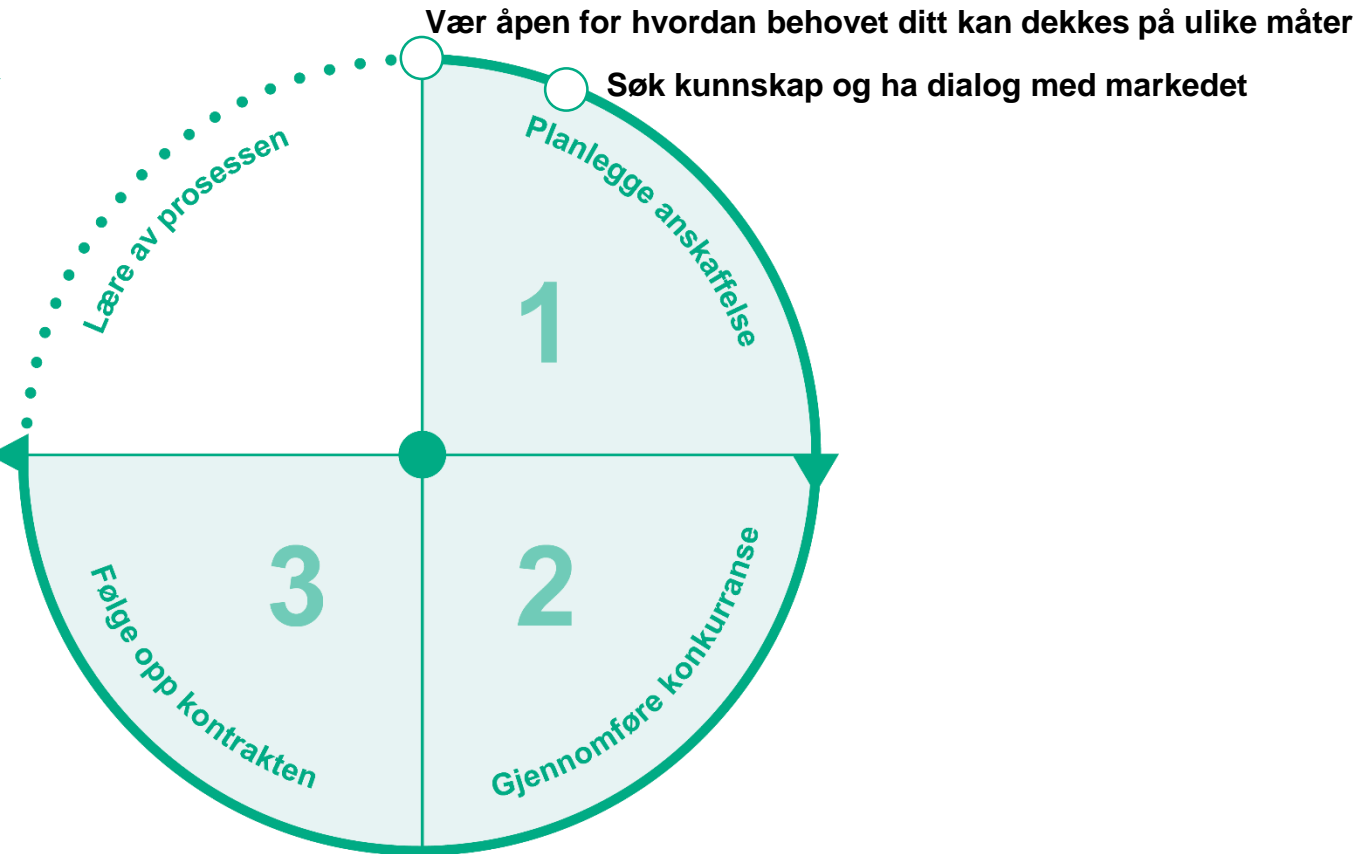

Grønne anskaffelser bygger på kunnskap og kontinuerlig læring

- Få en oversikt over klima- og miljøbelastningen til deres anskaffelser
- Sett konkrete mål og indikatorer i styrende dokumenter
- Endre på interne rutiner og retningslinjer

Mål og rapporter på miljøeffekter

ICEBREAKER

Et verktøy for dialog om sirkulære anskaffelser

Innovasjon

Produktet kan leies for en gitt periode

Produktet kan leies som 'pay per use'

Produktet kan kjøpes som en tjeneste ('produkt som tjeneste')

Produktet kan kjøpes med en inkludert tilbakekjøpsavtale, så leverandørens sirkulære insentiv maksimeres

Man kan oppfylle behovet gjennom anvendelse av et annet produkt, som enten er "på lager" eller er mer bærekraftig

Gjenbruk

Produktet kan kjøpes brukt

Det er eksisterende produkt som kan dekke behovet etter små modifikasjoner

Produktet jeg vil kjøpe, kan videreformidles til gjenbruk (evt. etter oppgradering) når der ikke lenger er behov for det

Prioriter

Produktet er produsert på fabrikker som anvender 100% fornybare energikilder (vind, sol, regnvann, jordvarme m.m.)

Produktet er produsert på fabrikker som delvis anvender fornybare energikilder (vind, sol, regnvann, jordvarme m.m.)

Produktet er produsert med fornybare materialer (f.eks tre eller andre fornybare kilder)

Produktet er produsert med materialer som ikke inneholder skadelige kjemikalier

Integrer

Digital teknologi og/eller datainnsamling kan integreres (f.eks til kartlegging, bruks- og driftsoptimering, tilgjengelighet, plassering, slitasje, materialeinnhold m.m.)

Brukeren bør undervises i korrekt bruk av produktet for å minimere slitasje og skader

Bevar

Produktets levetid kan forlenges via ikke-teknologiske metoder, ved f.eks å redusere slitasje, antall km kjørt eller kwh brukt

Det er økonomisk bærekraftig å reparere/vedlikeholde produktet

Etter kjøp kan produktet oppgraderes for å tilfredsstille evt. nye fremtidige behov

Produktet leveres med reservedelsgaranti

Produktet leveres med levetidsgaranti

Samarbeid

Jeg har kartlagt brukerens behov, så produktet passer de reelle behov

Jeg har inkludert eksperter i sirkulære anskaffelser i prosessen

Jeg har ingått markedsdialog og samarbeid med markedet for å realisere det sirkulære potensialet basert på brukerbehovet

Produktet, produksjonen og transporten lever opp til organisasjonens bærekraftsstrategi

Design

Produktet kan skreddersys før kjøp, så det best passer behovet

Produktet er designet så det kan demonteres, og dermed repareres eller resirkuleres

Produktet er produsert med resirkulerte materialer

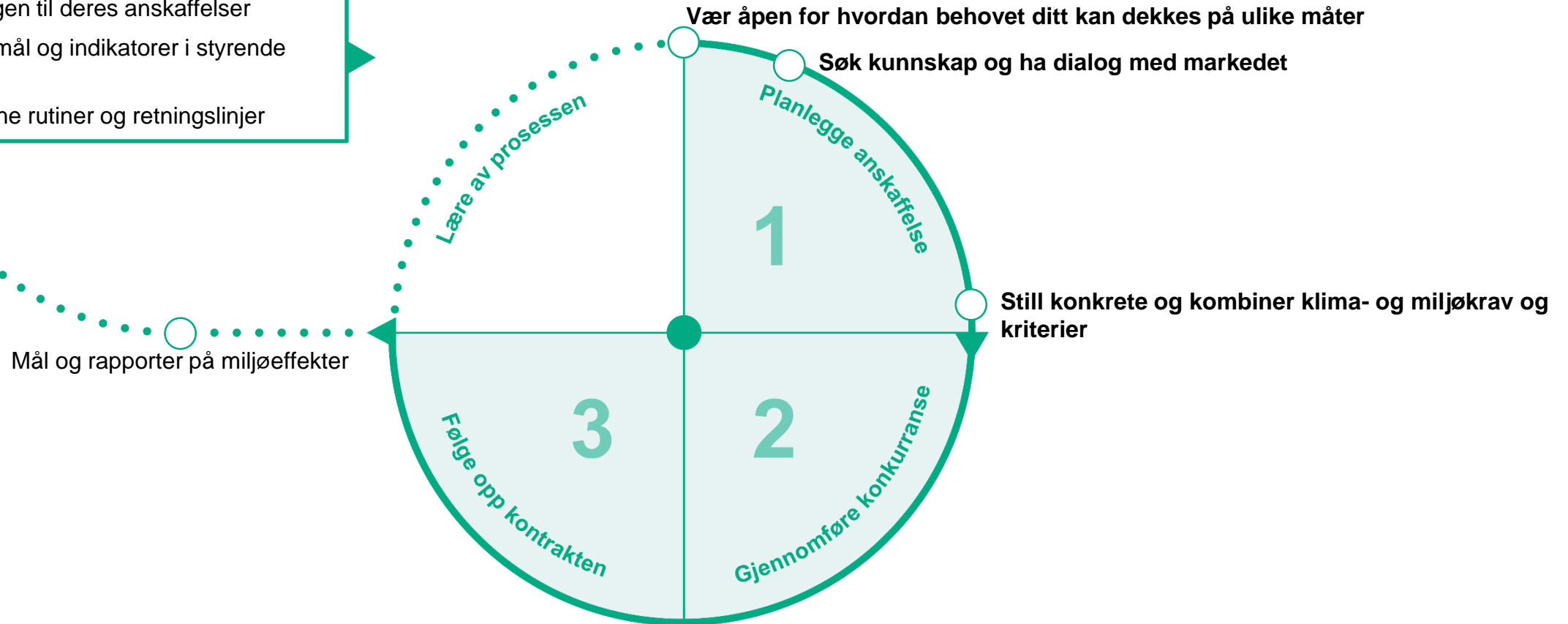
Etter endt levetid kan produktet resirkuleres, da det er produsert i resirkulerbare materialer

Brukt PC-utstyr i Sør-Varanger kommune

Grønne anskaffelser bygger på kunnskap og kontinuerlig læring

- Få en oversikt over klima- og miljøbelastningen til deres anskaffelser
- Sett konkrete mål og indikatorer i styrende dokumenter
- Endre på interne rutiner og retningslinjer

Still konkrete klima- og miljøkrav og -kriterier

- Kvalifikasjonskrav
- Kravspesifikasjon
- Tildelingskriterium
- Kontraktsvilkår

Miljømerker	Miljøvaredeklarasjon	Miljøledelsesystem og miljøsertifisering
<p>Bruke underliggende merkekrav som krav og kriterier</p> <p>Kan brukes som dokumentasjon på at produktet/tjenesten oppfyller dine krav og kriterier</p> <p>Miljømerker som krav i seg selv (en spesialregel FOA §15-3)</p>	<p>Bruke opplysningene i en EPD som utgangspunkt for formulering av krav og/eller kriterier</p> <p>Kan brukes som dokumentasjon på at komponenten/ produktet/tjenesten oppfyller dine krav og kriterier</p>	<p>Bruke underliggende sertifiseringskriterier som krav og kriterier</p> <p>Kan brukes som dokumentasjon på at tjenesten/produktet oppfyller dine krav og kriterier</p> <p>Kreve at leverandøren har et miljøledelsessystem eller – standard (en spesialregel)</p>

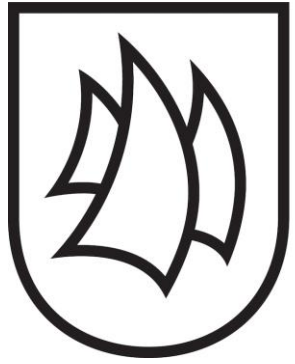

Performance,
Credibility,
Transparency

BREEAM® NOR

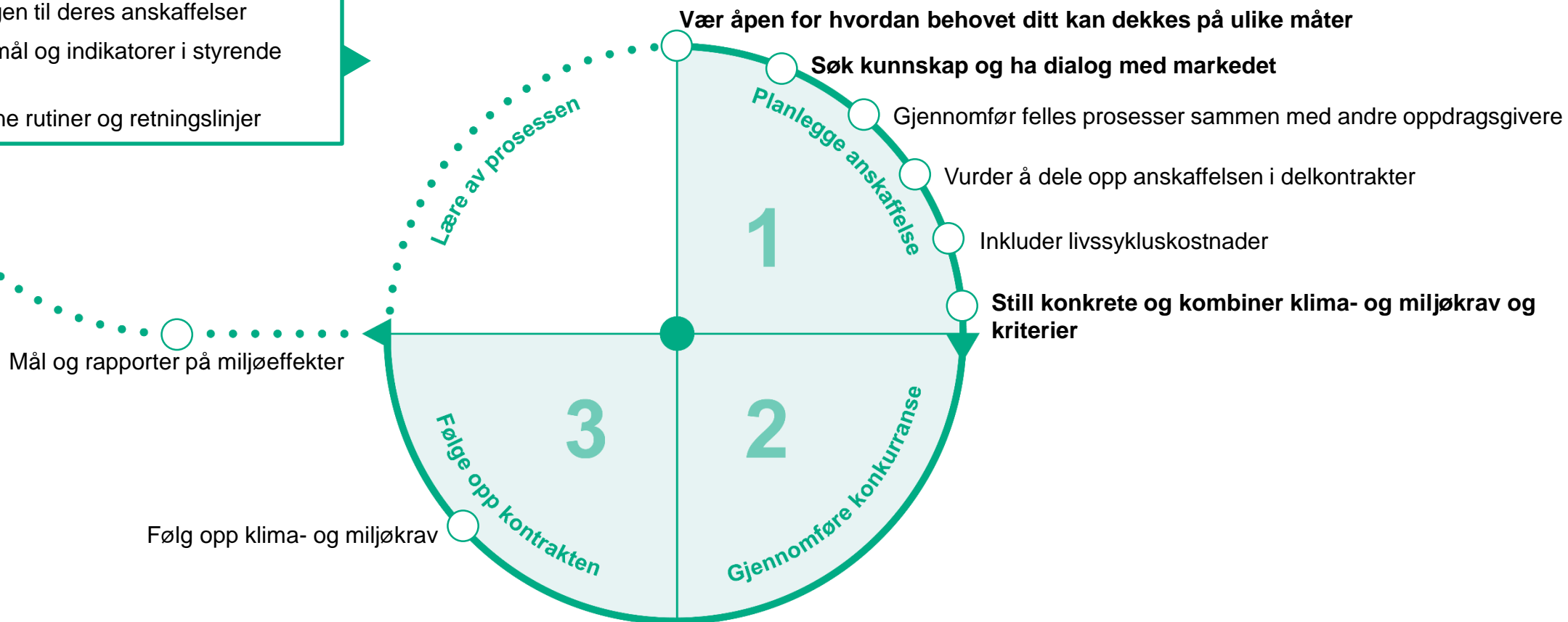
Asker kommune

- ✓ 62 prosent av interiøret ombruksmøbler
- ✓ 9 prosent er kjøpt brukt
- ✓ 27 prosent er redesign
- ✓ Kun 2 prosent er nyinnkjøpte møbler
- ✓ Penger spart: 11 millioner
- ✓ Klima- og miljø: 64 tonn mindre avfall
- ✓ Sosialt: Gitt jobb til mennesker som står utenfor arbeidslivet
- ✓ Næringsliv: Satset på oppstartsselskaper
- ✓ Kvalitet: Møbler med god kvalitet og fornøyde brukere

Grønne anskaffelser bygger på kunnskap og kontinuerlig læring

- Få en oversikt over klima- og miljøbelastningen til deres anskaffelser
- Sett konkrete mål og indikatorer i styrende dokumenter
- Endre på interne rutiner og retningslinjer

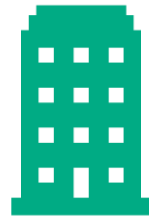
Hva er skadelig miljøpåvirkning?

Hovedregel – still klima- og miljøkrav og/eller kriterier til:

Transport

Bygg og anlegg

Mat og måltidstjenester

Produkter som inneholder
plast og miljøgifter

IKT/Elektronikk

Batterier

Møbler

Tekstil

Avfall, avløp
og gjenvinning

Hva med vitenskapelig utstyr?

5 vurderinger

1

Hvilken skadelig miljøpåvirkning har produktet eller tjenesten og finnes det klimavennlige løsninger?

2

Er dette en budsjettmessig stor anskaffelse og/eller langvarig kontrakt?

3

Hvilket potensial har denne anskaffelsen til å påvirke markedet?

4

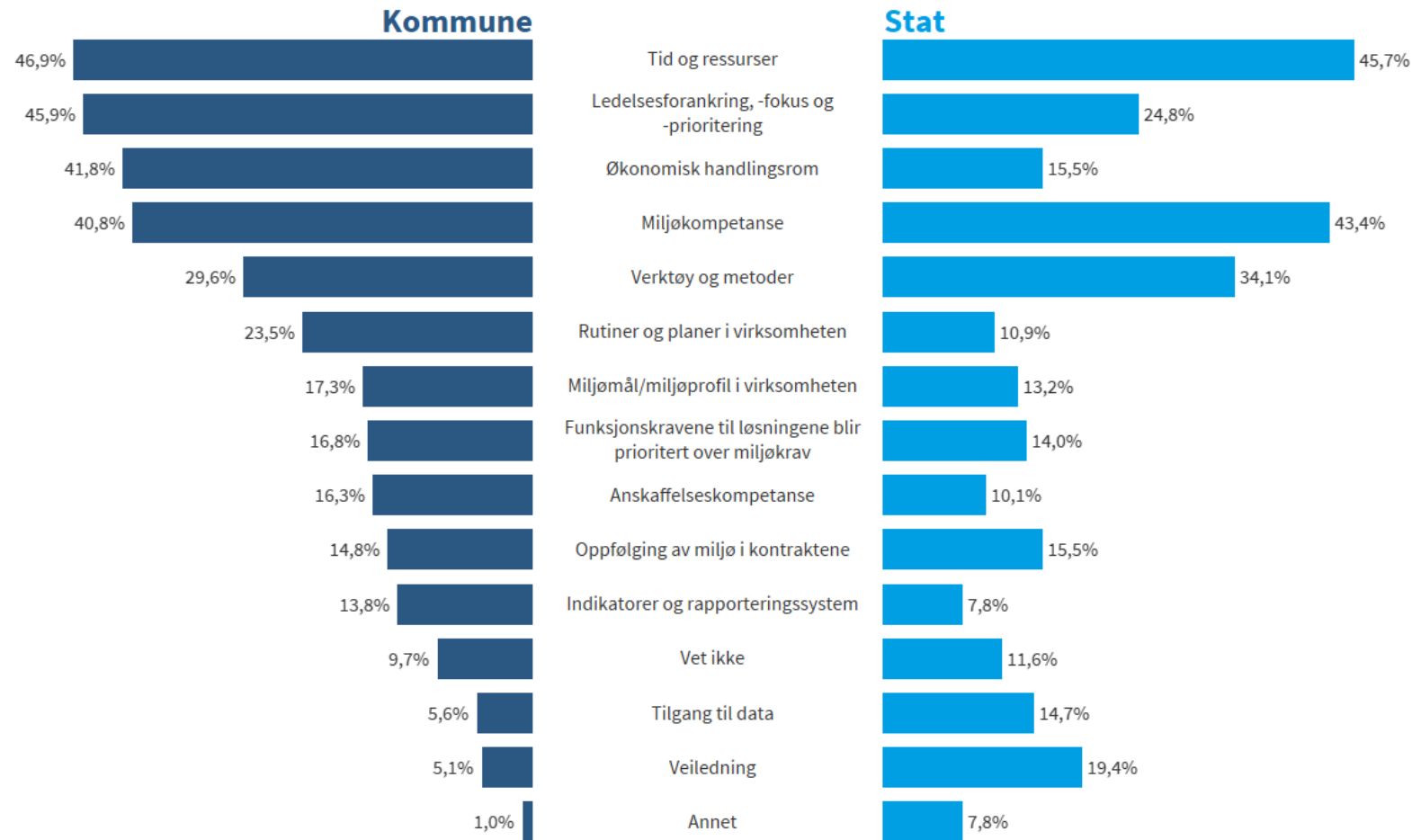
Hva er kostnadskonsekvensene av krav(ene) og kriteriet(ne)?

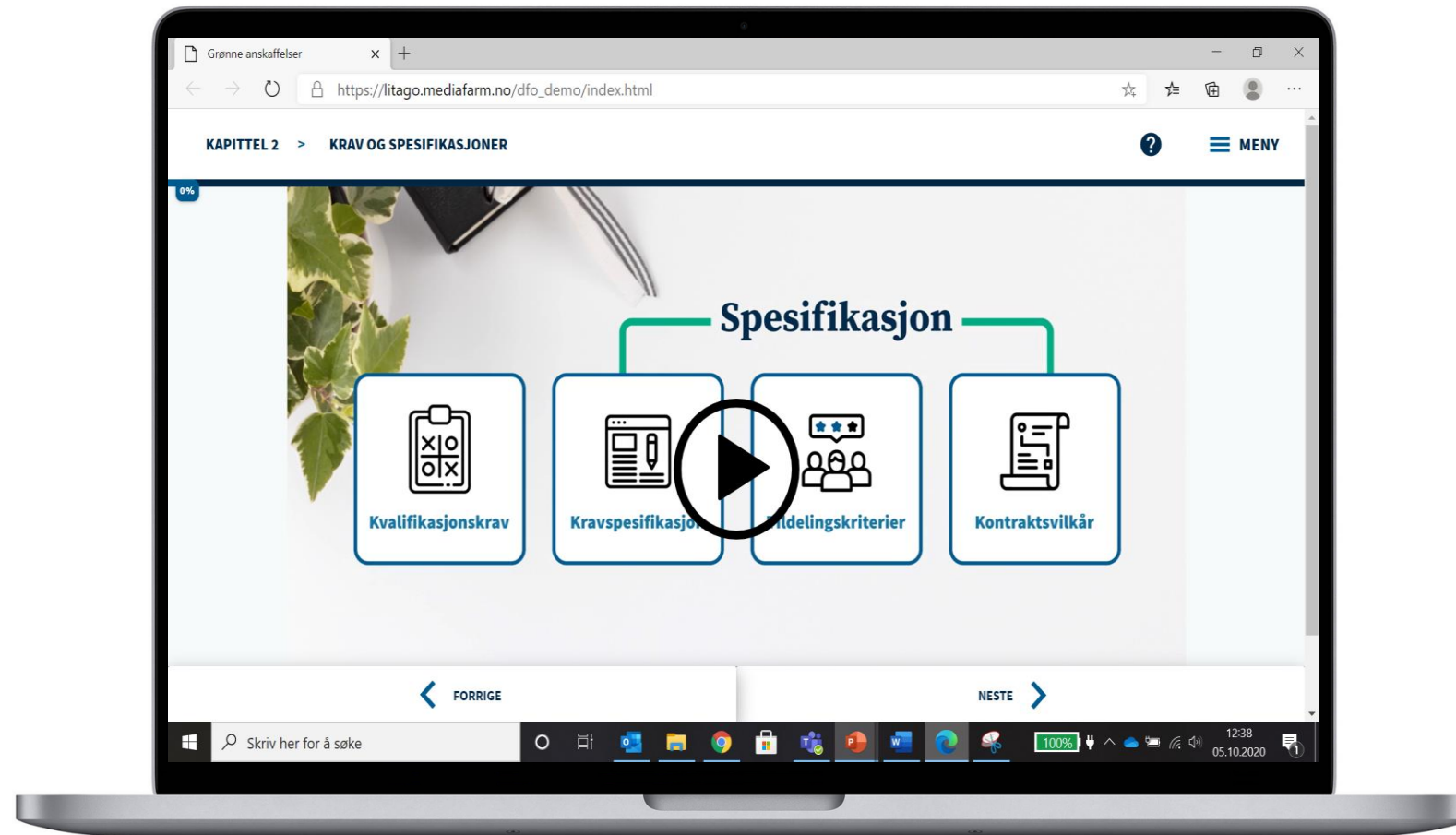
5

Finnes det miljøvennlige alternativer i markedet og/eller tilgjengelige kriteriesett?

Modenhetsundersøkelsen 2020: største barrierer for å oppnå miljøgevinster gjennom anskaffelser

E-læringsprogram

- Sertifiseringsordning for offentlige anskaffelser (SOA)
- Består av fagplaner og sertifiseringstester om relevante temaer
- DFØ tilrettelegger med fagplan, og kursleverandørmarkedet leverer
- Norsk Test leverer sertifiseringstest

Takk for oppmerksomheten!

Direktoratet
for forvaltning og
økonomistyring